

Klima- og naturvennlige avgiftsendringer

Utgiftsforslag / inntektsforslag:	Kapittel og post:	Budsjettvirkning:
Innføre en omstillingsavgift på produksjon på olje og gass	Kap. 5507, ny post	– 34 000 mill. kr
Øke CO2-avgiften for petroleumsvirksomhet med 40% utover prisstigning	Kap. 5508, post 70	– 3 140 mill. kr
Naturavgift	Kap. 55xx, ny post	Ikke utregnet

Verbalforslag:

Det utredes en utslippsbane for å nå målet om 50% utslippskutt innen 2030 uten økt innblanding av biodrivstoff, og det legges fram forslag til endret avgiftsnivå på CO2 som gjør at utslippsbanen innfris uten slik innblanding.

Det utredes en utslippsbane og tilhørende avgiftsendring for å nå målet om 90-95% utslippskutt i 2050.

Økning av CO2-avgiften i ikke-kvotepliktig sektor ihht målsetning om 50% kutt

Dagens CO2-avgift er ikke tilstrekkelig for å oppfylle dagens vedtatte nasjonale klimamål. «Grønn bok» viser at størsteparten av utslippskuttene utredet av Miljødirektoratet for å nå 50% kutt i 2030 i ikke-kvotepliktig sektor trolig ikke vil bli utløst av gjeldende politikk. Ytterligere opptrapping av CO2-avgift vil være den mest effektive og treffsikre løsningen for å redusere utslipp, da det trolig vil ta de mest kostnadseffektive kuttene og gi næringslivet valgfrihet til egnede og langsiktige løsninger. I denne prosessen må det samtidig fjernes dagens kompensierende avgiftsletter; som for eksempel veibruksavgift, som bidrar til uthuling av avgiften. Som alternativ bør man vurdere andre virkemidler for å kompensere for sosiale skjevheter ved avgiften, eksempelvis gjennom at deler av avgiften overføres som en flat utbetaling til privatpersoner, med mulige forbehold for inntekt og husholdningsstørrelse. Klimautvalget 2050 viser behovet for langsiktig klimapolitikk som skal ta oss mot 90-95% utslipp i 2050. Det bør i tillegg derfor utredes en økning i CO2-avgift for perioden etter 2030, slik at vi i dag sender tydelige og langsiktige signaler som tillater næringslivet gode nok rammebetingelser for å gjøre investeringene vi trenger for fremtiden.

Økning av CO2-avgiften for petroleumsvirksomhet med 40% utover prisstigning

Sokkeldirektoratet anslår at utslippene fra petroleumsvirksomheten kun vil bli redusert med 37% innen 2030, godt under målsetningen om 50%. I Grønn bok er CO2-avgiften et hovedvirkemiddel for å gjennomføre større utslippskutt fra næringen. Dette bekreftes også av Equinor, som i sin årsrapport peker på økt CO2-avgift som et insentiv for å kutte utslipp og investere i lavkarbonløsninger. CO2-avgiften for petroleumsvirksomhet bør derfor få en betydelig økning, utover prisstigning.

En omstillingsavgift på produksjon på olje og gass

Verdens energiomstilling ligger ikke lengre flere tiår frem i tid. Etter massiv vekst i utbygging av fornybar energi og salg av elektriske kjøretøy anslås det nå at etterspørselen etter olje og gass vil begynne å falle allerede dette tiåret. Dette er en stor utfordring for norsk økonomi. En omstillingsavgift på produksjon av olje og gass er nødvendig for å sette fart på det grønne skiftet og for å redusere den stadig økende klimarisikoen for norsk økonomi. Konkret vil en omstillingsavgift senke klimarisiko ved å begrense utbygging av olje- og gassprosjekter med usikker lønnsomhet, gi direkte utslippskutt fra norsk sokkel, og gi betydelige provenyinntekter som kan bidra til å finansiere kostbare satsinger innenfor eksempel havvind.

Naturavgift

Prinsippet om at utbygger skal betale for naturinngrep bør knesettes i statsbudsjettforslaget; analogt til prinsippet om at forurensere skal betale for utslipp. Slik det ble diskutert i forrige

klimamelding, og slik minst fem NOUer har anbefalt, bør det innføres en ordning for naturavgift eller obligatorisk naturkompensasjon ved utbygginger. En slik avgift kunne organiseres som et utbyggerbidrag, jf. Pågående arbeid i Kommunal- og distriktsdepartementet, med revisjon av plan- og bygningsloven om grunneierfinansiering av infrastruktur, utbyggingsavtaler mv.. Kompensasjonen må øremerkes restaurering av natur, eksempelvis organisert gjennom et regionalt fond. Det vil være avgjørende at man opprettholder og styrker andre begrensende arealpolitiske virkemidler, slik at en avgift eller kompensasjonsordning ikke erstatter andre virkemidler, men blir et supplerende virkemiddel for areal- eller naturnøytralitet.